

Odůvodnění žádosti o výjimku podle čl. 6 odst. 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (dále jen „Nařízení“)

Verze s vyznačeným obchodním tajemstvím

1 Předmět žádosti o udělení výjimky podle čl. 6 odst. 9 Nařízení

ČEPS, a.s. (dále jen „ČEPS“) nakupuje regulační zálohu o maximální velikosti 1320 MW (součet kladné i záporné regulační zálohy). Regulační zálohu tvoří tyto služby výkonové rovnováhy (dále jen „SVR“): standardní produkty aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR- a specifický produkt mFRR5. Služba výkonové rovnováhy FCR regulační zálohu netvoří, jelikož aktivací FCR nevzniká regulační energie a tedy není předmětem žádosti o výjimku podle čl. 6 odst. 9. Nařízení. Maximální hodnota regulační zálohy 1320 MW je dána zejména povinností ČEPS pokrýt odchylku vyvolanou největším potenciálním incidentem, ke kterému může v elektrizační soustavě ČR dojít. Tímto incidentem je dopad výpadku jednoho bloku jaderné elektrárny Temelín na elektrizační soustavu. Pokud by k takovému výpadku došlo, je nezbytné jej nahradit kladnou regulační zálohou.

ČEPS postupně snižuje objem regulační záloh obstaraných prostřednictvím dlouhodobých kontraktů (dále jen „DK“). V roce 2024 bylo obstaráno 60 % objemu všech produktů regulační zálohy prostřednictvím DK. Pro rok 2025 bylo zajištěno pouze 40 % všech produktů regulační zálohy prostřednictvím DK. Zbývající část regulační zálohy je v souladu s Nařízením nakupována na denním trhu se SVR (dále jen „DT“). Volba ekonomicky efektivní varianty záleží na aktuální situaci na trhu se SVR.

Dopady výjimky z Nařízení jsou z hlediska bezpečnosti dodávek a hospodárného užítu popsány v následujících kapitolách 2. a 3. Kapitoly poskytují komplexní pohled na oba hlavní aspekty dopadů výjimky i s ohledem na očekávané rozdělení DT v roce 2025 a zapojení do projektu Allocation of Cross-zonal Capacity and Procurement of aFRR Cooperation Agreement (dále jen „ALPACA“).

V případě udělení výjimky bude maximálně 70 % celkového objemu standardních produktů regulační zálohy a maximálně 60 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy obstaráno v rámci dlouhodobých výběrových řízení. Skutečný nákup v DK očekáváme v nižší úrovni na základě aktuálních zkušeností a nabízených cen v DK. Zbývající část regulační zálohy ve výši minimálně 40 % celkového objemu standardních produktů

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

regulační zálohy a minimálně 30 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy bude nakupována na DT. Požadavky Nařízení na objemy regulační zálohy, které je možné nakoupit na dlouhodobější bázi (prostřednictvím DK) a na DT, tak budou splněny.

Rozdělení produktů regulační zálohy	
Standardní produkty regulační zálohy	aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR-
Všechny produkty regulační zálohy	aFRR+, aFRR-, mFRR+, mFRR-, mFRR5

Tabulka 1: Rozdělení produktů regulační zálohy

Tento způsob nákupu regulačních záloh, po případném udělení předmětné výjimky ze strany Energetického regulačního úřadu, dává ČEPS v rámci daných možností prostor pro zajištění potřebného objemu regulačních záloh a bezpečnosti provozu přenosové soustavy.

2 Analýza dopadů výjimky z Nařízení na bezpečnost dodávek

2.1 Dimenzování

ČEPS stanovuje objem regulačních záloh na základě požadavků daných nařízením Komise (EU) 2017/1485 ze dne 2. srpna 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav (dále jen „**SOGL**“).

Objem regulační zálohy v kladném směru se stanovuje na základě dimenzovací události, která představuje největší odchylku způsobenou okamžitou změnou činného výkonu jednoho výrobního modulu. V elektrizační soustavě ČR je největší dimenzovací událostí odchylka ve výši 962 MW s ohledem na blok jaderné elektrárny Temelín a zohledněním jeho skutečného dopadu na odchylku soustavy. ČEPS zároveň stanovuje minimální potřebný objem v kladném směru obstaraný ze standardních produktů aFRR+ a mFRR+. Tento objem regulační zálohy je stanoven na základě pozorovaných odchylek v minulém období, tak aby obstarané zálohy pokryly alespoň 99% kvantil.

Objem regulační zálohy v záporném směru je stanoven na základě zaznamenaných odchylek soustavy v minulém období, tak aby obstarané zálohy pokryly alespoň 99% kvantil.

ČEPS zároveň stanovuje minimální objem aFRR podle doporučení vycházející ze Synchronous Area Framework Agreement for Regional Group Continental Europe, Annex 1: Policy on Load-Frequency Control and Reserves (dále jen „**SAFA**“) na základě rozdílů mezi čtvrt hodinovými a minutovými odchylkami a pravděpodobnosti jejich výskytu.

2.2 Současný stav modulů a IT nástrojů pro nákup regulačních záloh

---

ČEPS při nákupu regulační zálohy využívá obchodní portál MMS. Pro potřeby dlouhodobých výběrových řízení je historicky implementován modul elektronická výběrová řízení, který umožňuje spolupráci s optimalizačním nástrojem Lancelot PVŘ, ve kterém jsou dlouhodobá výběrová řízení vyhodnocována.

Modul denní trh

Modul denní trh bude upraven s připojením ČEPS do ALPACA, viz níže v části Úprava Modulu denní trh. Popis současně fungujícího Modulu denního trhu je v této žádosti o výjimku ponechán především pro ilustraci principu fungování trhu, jehož výsledky nákupu SVR jsou předmětem níže uvedených analýz.

V aktuálním denním trhu mohou poskytovatelé podat nabídku na celý den nebo na jednotlivé hodiny v průběhu dne, popř. jakékoliv kombinace hodin v průběhu dne. V rámci minimalizace rizik je modul denního trhu rozšířen o dodatečné záložní procesy:

- Standardní proces nákupu na DT s uzávěrkou podávání nabídek 8:45 D-1.
  - Nákup regulační zálohy na denní bázi.
- Záložní proces s uzávěrkou podávání nabídek 9:45 D-1.
  - Nákup regulační zálohy v případě, že nebyla ve standardním procesu DT uspokojena poptávka ČEPS.
- Přímé jednání s poskytovateli do 10:45 D-1, případně podle potřeby i později.
  - Nouzový proces nákupu regulační zálohy v případě, že poptávka ČEPS nebyla uspokojena v rámci předešlých procesů.

Kritickými aspekty těchto procesů jsou časové hledisko a zajištění dostatečného objemu regulační zálohy v jednotlivých službách při minimalizaci celkových nákladů.

ČEPS zveřejňuje kromě poptávky po konkrétních službách i poptávky pro jednotlivé „směry“ FRR+ (aFRR+, mFRR+, mFRR5) a FRR- (aFRR-, mFRR-). Poptávka zveřejněna v daném směru umožňuje ČEPS substituci služeb v daném směru a jediné hledisko je v tomto případě cena. Díky tomuto kroku může poptávku po daném směru pokrýt jakýkoliv poskytovatel certifikovaný na službu v daném směru. Tím došlo k významnému tlaku na samotné poskytovatele, protože došlo ke zvýšení konkurence při pokrývání poptávky.

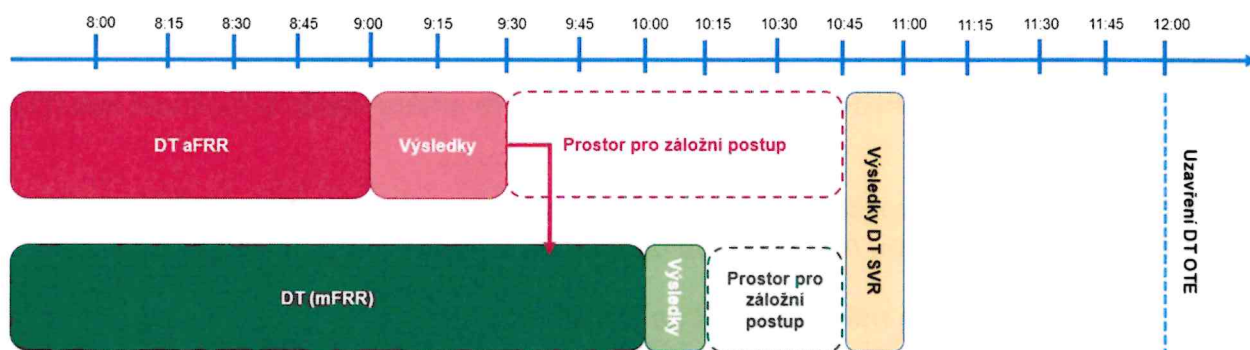
Úprava Modulu denní trh

Zahájení nákupu regulační zálohy aFRR v rámci ALPACA oddělí DT s aFRR (dále jen „DT aFRR“) od DT s mFRR. V poptávce po kladném směru FRR+ tedy zůstane možná substituce pouze mezi mFRR+ a mFRR5 a v záporném směru zanikne možnost substituce služeb úplně.

Modul denní trh bude rozšířen v rámci zahájení spolupráce o DT aFRR a současné standardní procesy nákupu na DT budou upraveny:

- Standardní proces nákupu aFRR na DT aFRR
  - Nákup regulační zálohy rozdělený do šesti oddělených 4hodinových bloků.
  - Poskytovatelé mohou podávat nabídky na 4hodinové bloky.
  - Uzávěrka podávání nabídek 9:00 D-1.
  - Zveřejnění výsledků nejpozději do 9:30 D-1
- Standardní proces nákupu mFRR, mFRR5 na DT
  - Nákup regulační zálohy na denní bázi.
  - Poskytovatelé mohou podávat nabídky na celý den, 4hodinové bloky či jednotlivé hodiny.
  - Uzávěrka podávání nabídek 10:00 D-1.
  - Zveřejnění výsledků nejpozději do 10:15 D-1
- Záložní proces s uzávěrkou podávání nabídek 10:45 D-1.
  - Nákup regulační zálohy v případě, že nebyla standardními procesy uspokojena poptávka ČEPS.
  - Záložní proces rozdělen pro služby aFRR a mFRR.
- Přímé jednání s poskytovateli
  - Nouzový proces nákupu regulační zálohy v případě, že poptávka ČEPS nebyla uspokojena v rámci předešlých procesů.

Obrázek 1 Časování DT aFRR a DT (mFRR) po úpravě Modulu denního trhu

ČEPS současně intenzivně pracuje na zvýšení likvidity trhu SVR s regulační zálohou. Další zavedené a chystané změny na trhu se SVR za účelem zvýšení likvidity trhu se SVR jsou popsány v kapitole 5.

2.3 Dopady nákupu regulační zálohy na provozní bezpečnost

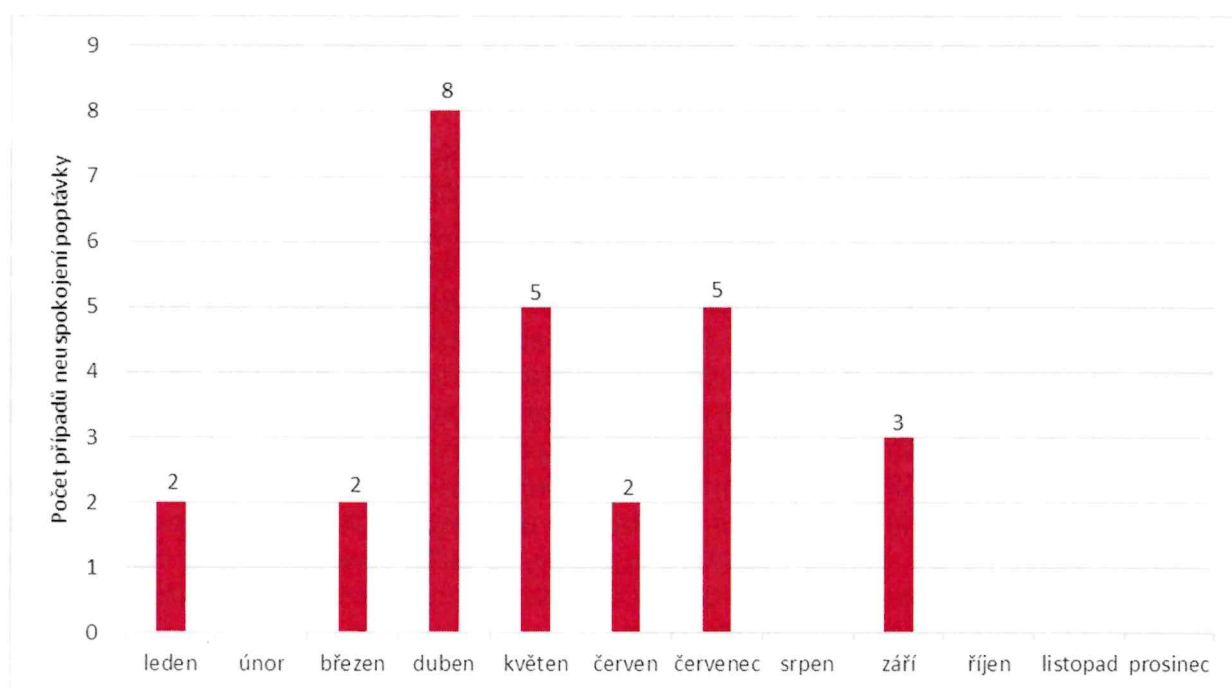
Nákup regulačních záloh prostřednictvím DK umožňuje včasné obstarání alespoň části objemu regulační zálohy pro zajištění provozní bezpečnosti elektrizační soustavy. Na likviditu a cena nabídek regulační zálohy na DT má výrazný dopad cena silové elektřiny. Při vysokých cenách silové elektřiny je pro poskytovatele výhodnější svůj volný výkon prodat na trzích se silovou elektřinou, kde mohou dosáhnout vyšších zisků než se účastnit DT. Případně dochází ke zvýšení cen regulačních záloh z důvodu snahy poskytovatelů o kompenzaci ušlých zisků z prodeje volného výkonu na trhu se silovou elektřinou.

V období s nízkou cenou silové elektřiny a vysokou cenou emisních povolenek zaznamenává ČEPS znatelně nižší nabízený objem regulační zálohy zejména v záporných službách. Při poskytování těchto služeb musí být většina energetických zařízení v provozu na určitý minimální výkon, aby mohla tyto služby poskytovat. Poskytovatelé ovšem často energetická zařízení vlivem nízkých cen silové elektřiny raději odstavují, než aby provozovali své energetické zařízení se ztrátou. Odstavená energetická zařízení pak nenabízejí ani kladnou regulační zálohu a ČEPS zaznamenává nedostatek nabídek ve všech SVR. V provozu zůstávají jen zařízení s již v minulosti uzavřenými smluvními závazky, které nelze realizovat jinak (např. v topné sezoně teplárenské provozy a jednotky se sjednanými DK na poskytování SVR). Převládá tedy přímé ekonomické rozhodování a jednotliví poskytovatelé nejsou žádným způsobem motivováni udržovat svá energetická zařízení v provozu pouze za účelem účasti na DT. Riziko nepokrytí poptávky je ještě více umocněno během konce teplárenské sezóny, cenovými výkyvy a trendy představující neekonomický provoz uhelných elektráren a v období plánovaných odstávek.

S ohledem na vývoj na energetických trzích v posledních letech lze za rizikové období považovat jakoukoliv část roku. Výše uvedené situace pro ČEPS představují riziko nepokrytí poptávky regulační zálohy.

Obrázek 2 uvádí počet dnů, ve kterých nebyla uspokojena poptávka po SVR včetně 10% bezpečnostní rezervy. Větší nárůst nepokrývání poptávky po SVR lze pozorovat především v období od března do července, toto období je obvykle ovlivněno z důvodu technologických odstávek na přelomu jarních a letních měsíců. Případy nepokrytí poptávky po SVR se však objevují v průběhu celého roku, tj. i v období, kdy byla většina zdrojů vytižena na maximum a poskytovatelé dali přednost trhu se silovou elektřinou.

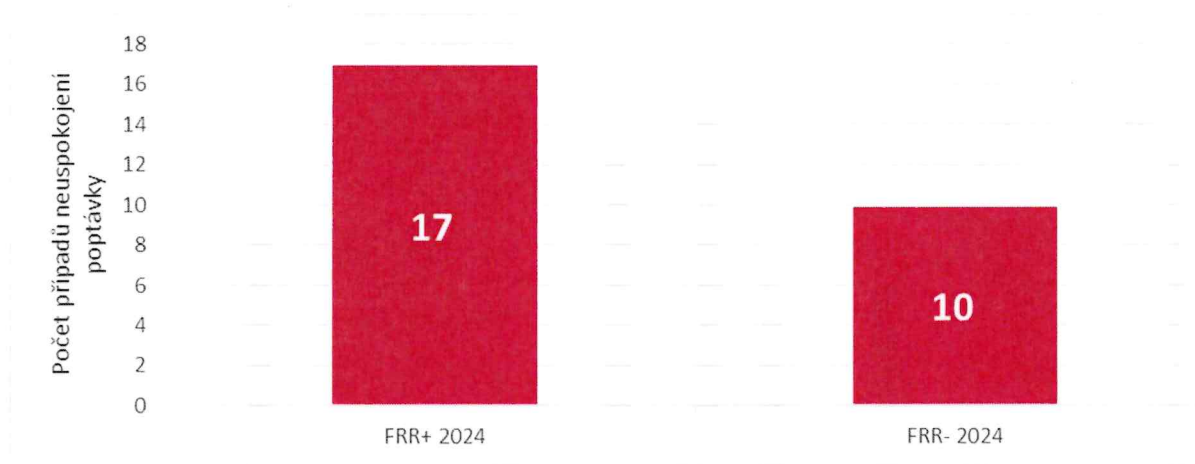
Obrázek 2 - Počet dnů, ve kterých došlo k neuspokojení poptávky po SVR (vč. 10% bezpečnostní rezervy) v roce 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Na Obrázku 3 je ilustrovaná neuspokojená poptávka podle jednotlivých směrů . Směr FRR+ tak zahrnuje služby aFRR+, mFRR+ a mFRR5, směr FRR- pak služby aFRR- a mFRR-.

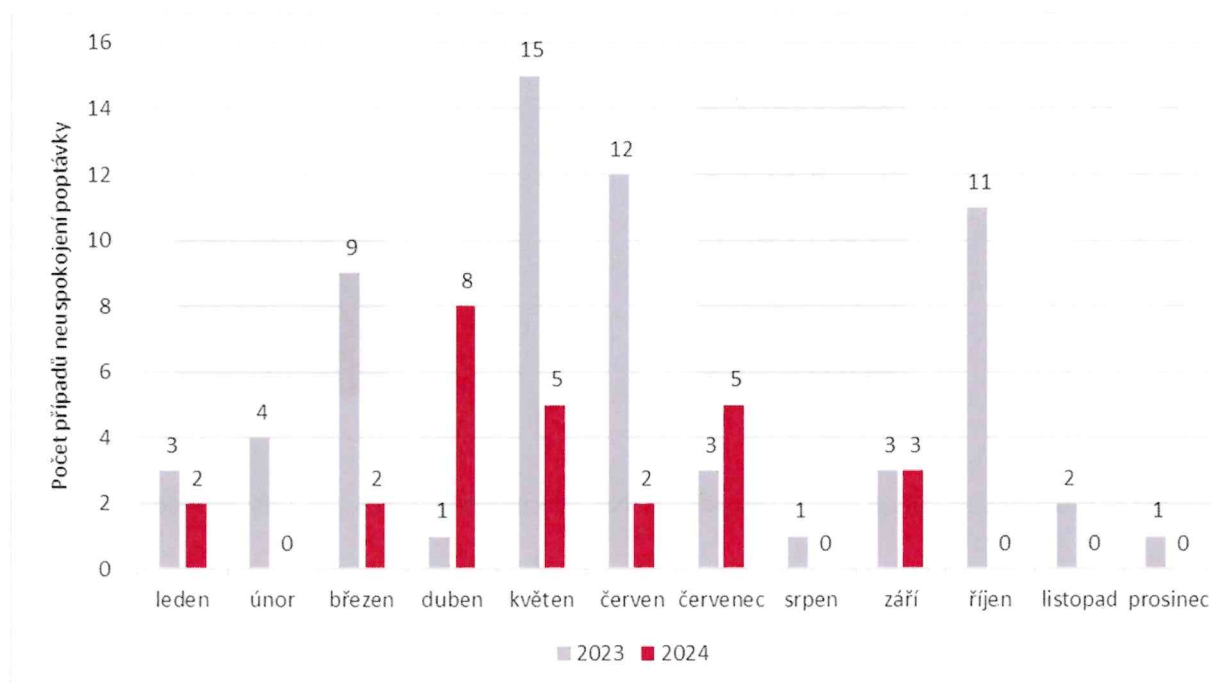

Obrázek 3 - Počet dnů, ve kterých došlo k neuspokojení poptávky po FRR+ a FRR- (vč. 10% bezpečnostní rezervy) v roce 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

V porovnání s počtem dnů s neuspokojenou poptávkou po SVR v roce 2023 došlo v průběhu roku 2024 k menším extrémům nepokrytí poptávky v jednotlivých jarních a letních měsících, nicméně ani tak se nejedná o zanedbatelný počet výskytů, jak je vidět na Obrázku 4.

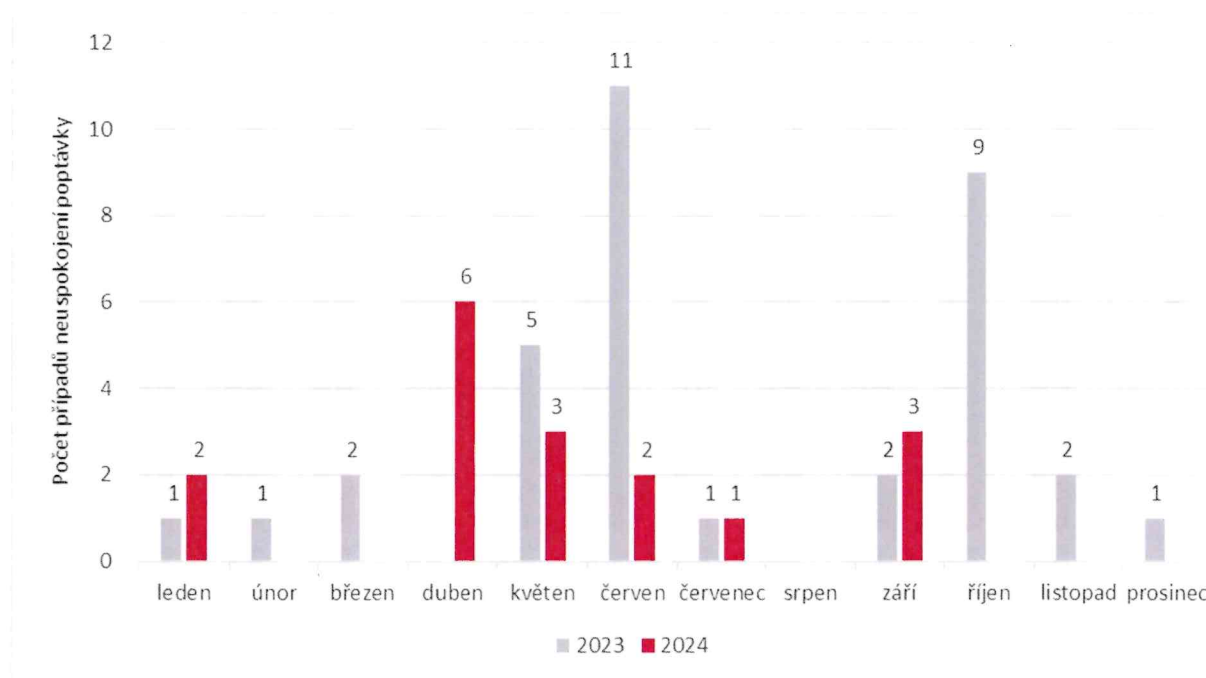
Obrázek 4 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po SVR (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2023 a 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Na Obrázku 5 je zobrazeno porovnání vývoje neuspokojené poptávky po směru FRR+ v roce 2023 a 2024. Směr FRR+ zahrnuje služby aFRR+, mFRR+ a mFRR5. Ve směru FRR+ je možné sledovat podobné rozdíly mezi jarními a letními měsíci v letech 2023 a 2024 jako na výše popsaném Obrázku 4. Ve zmíněném období v roce 2024 byl menší počet dnů s neuspokojenou poptávkou než v roce 2023.

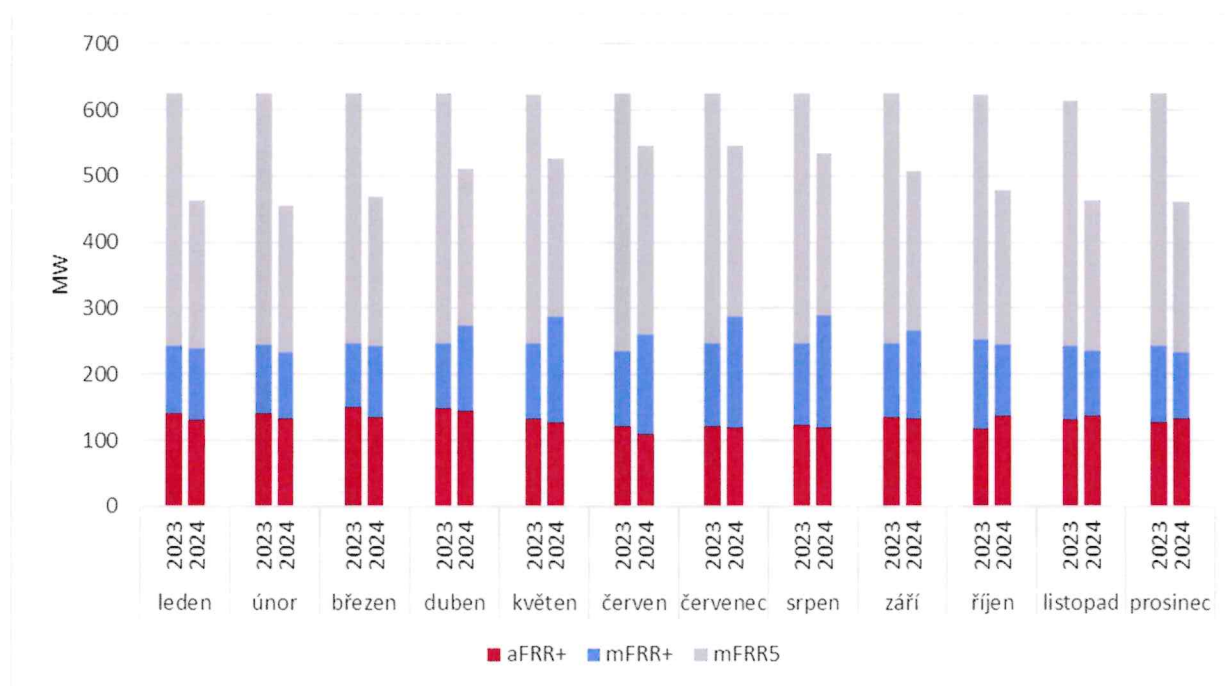

Obrázek 5 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po FRR+ (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2023 a 2024

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Jak je patrné z grafu na Obrázku 6, který zobrazuje porovnání nákupu jednotlivých služeb ve směru FRR+ mezi roky 2023 a 2024, ČEPS zvolila jiný přístup k nákupu SVR v rámci DK. ČEPS prostřednictvím DK v roce 2024 zajistila větší část standardních produktů, především produktu mFRR+ a snížila nákup produktu mFRR5. Nákup většího množství standardních produktů snížil riziko neuspokojené poptávky u služeb aFRR+ a mFRR+ na DT a umožnil zbytek služeb ve směru FRR+ volně substituovat. Díky tomu došlo v roce 2024 ke snížení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou oproti roku 2023.

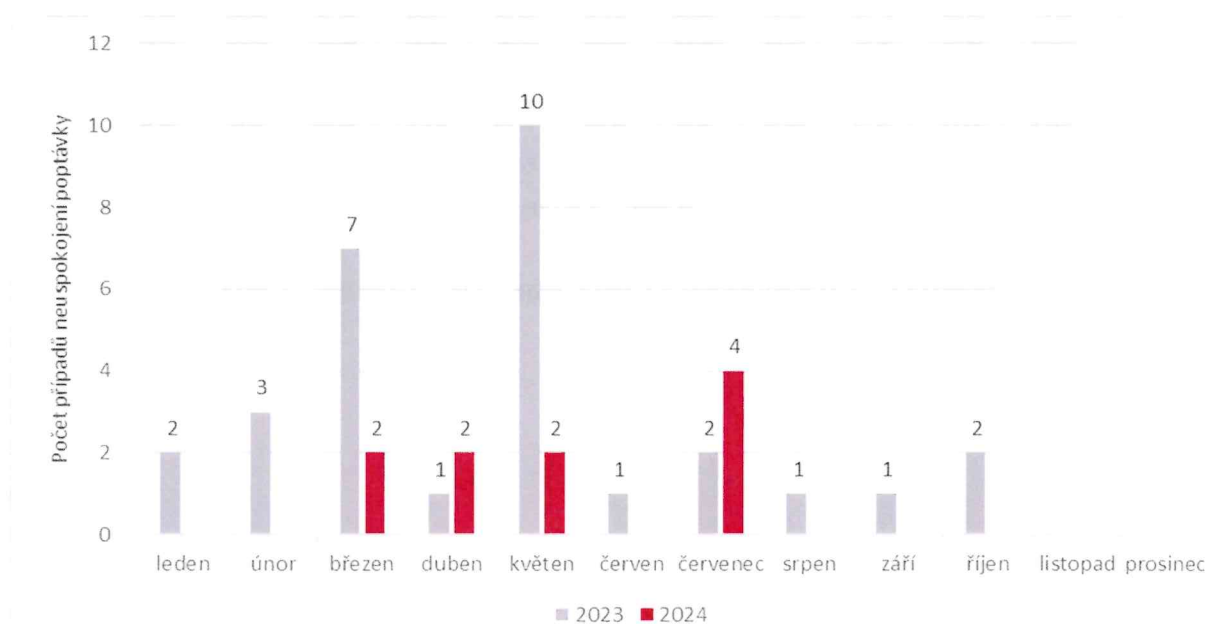
Obrázek 6 - Porovnání nákupu ve směru FRR+ v DK v letech 2023 a 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

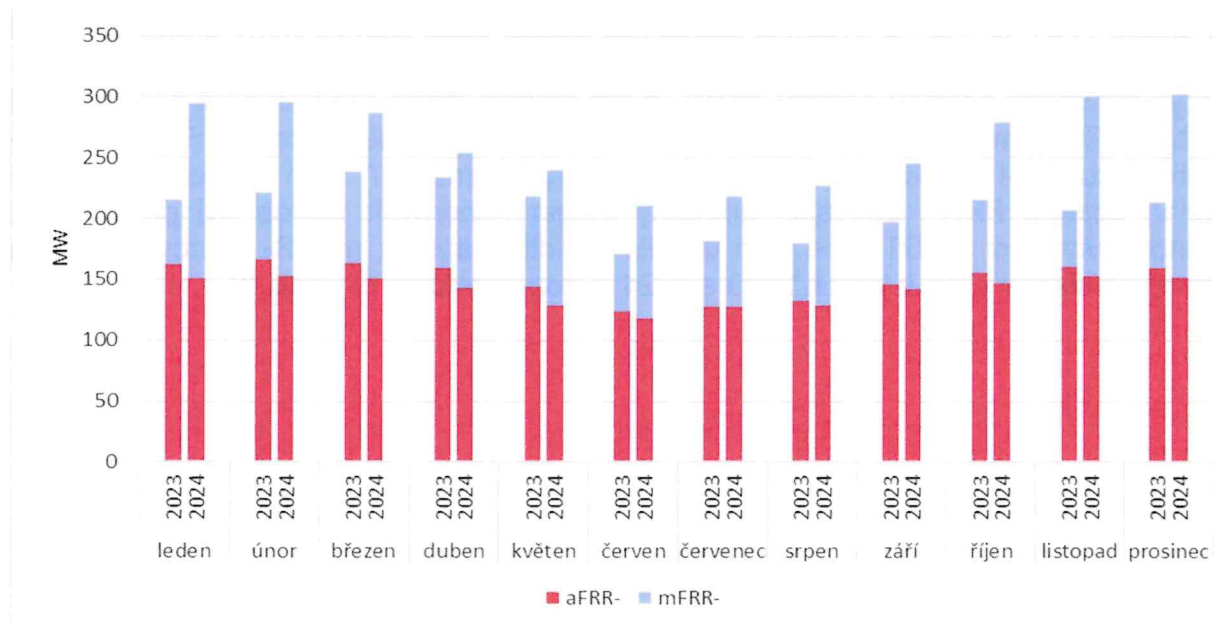
Ve směru FRR- je možné využívat substituce pouze mezi standardními produkty (aFRR-, mFRR-). ČEPS prostřednictvím DK, v případě dostatečného nabízeného objemu, cílí na pokrytí minimální potřeby objemu aFRR- a tím snížení rizika nenakoupení nenahraditelné služby aFRR-. Snížení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou ve směru FRR- v průběhu celého roku 2024 oproti roku 2023, zobrazené na Obrázku 7, bylo způsobeno nákupem většího objemu FRR-. Zbývajících potřebný objem záporných služeb byl ponechán pro možnou substituci na DT, kde bylo využito likvidity nabídek mFRR-. Porovnání nákupu záporných služeb v DK v letech 2023 a 2024 je zobrazeno na Obrázku 8.

Obrázek 7 - Porovnání vývoje počtu dnů neuspokojené poptávky po FRR- (vč. 10% bezpečnostní rezervy) mezi roky 2023 a 2024.

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

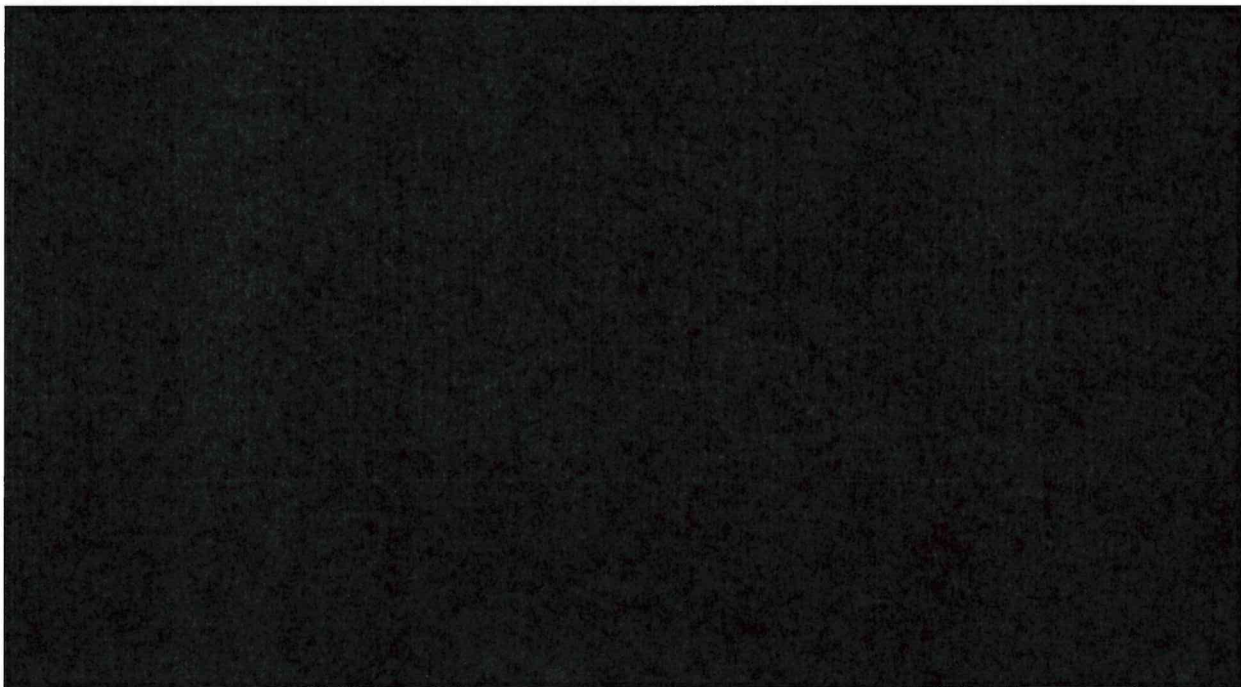
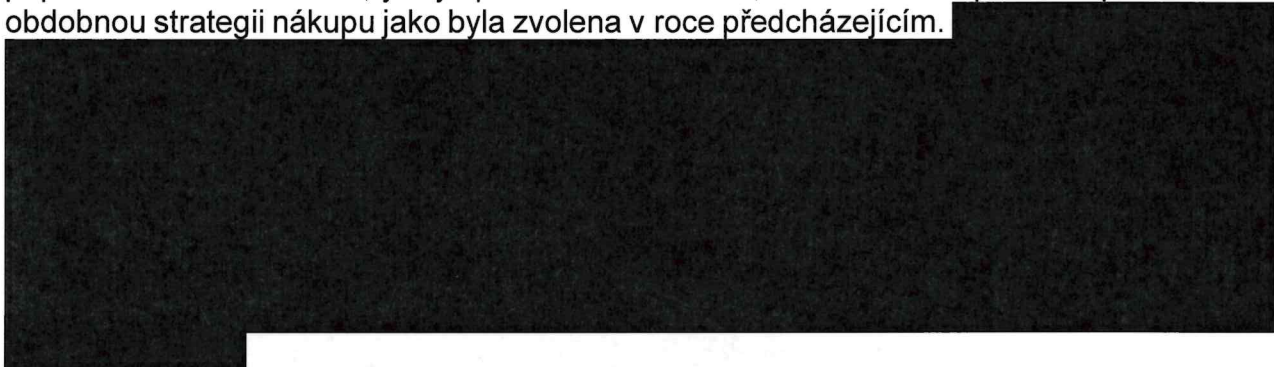

Obrázek 8 - Porovnání nákupu ve směru FRR- v DK v letech 2023 a 2024

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

Strategie nákupu většího množství standardních produktů, především kritických služeb aFRR+ a aFRR-, v kombinaci se snížením nákupu celkového množství všech produktů v DK oproti roku 2023 vedla v průběhu roku 2024 ke snížení počtu dnů s neuspokojenou poptávkou. Pro rok 2025, jak je patrné z Obrázku 9, ČEPS zvolila pro nákup SVR v DK obdobnou strategii nákupu jako byla zvolena v roce předcházejícím.

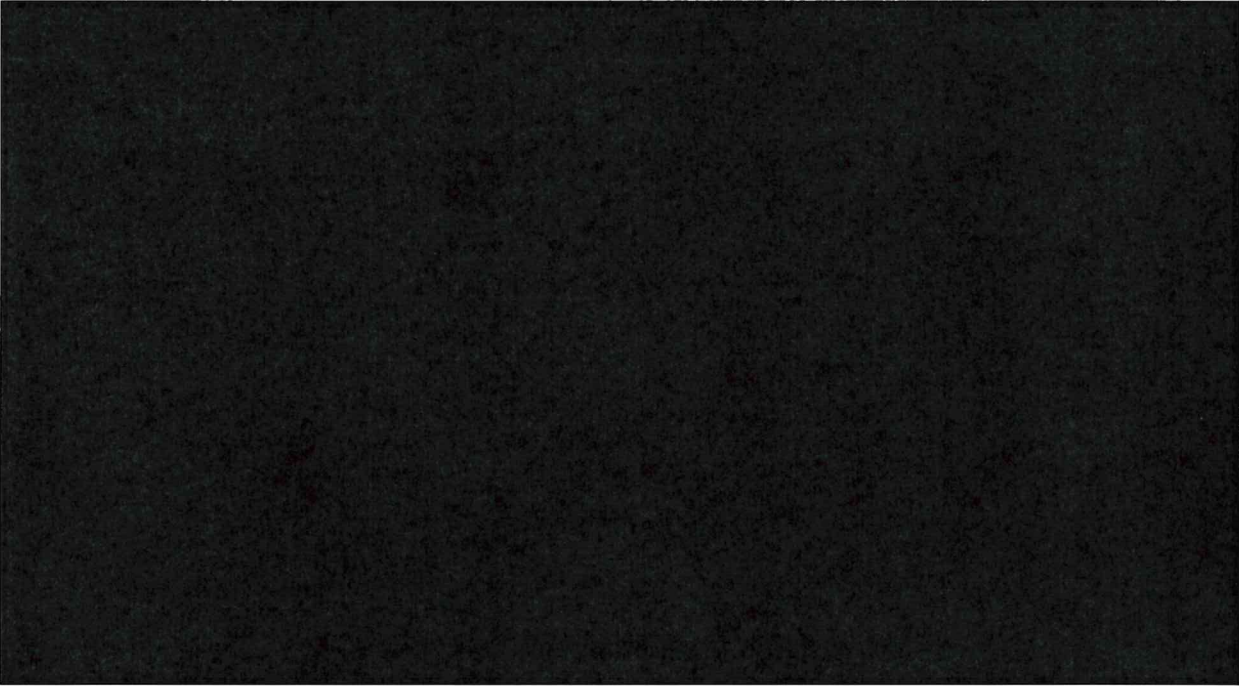

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

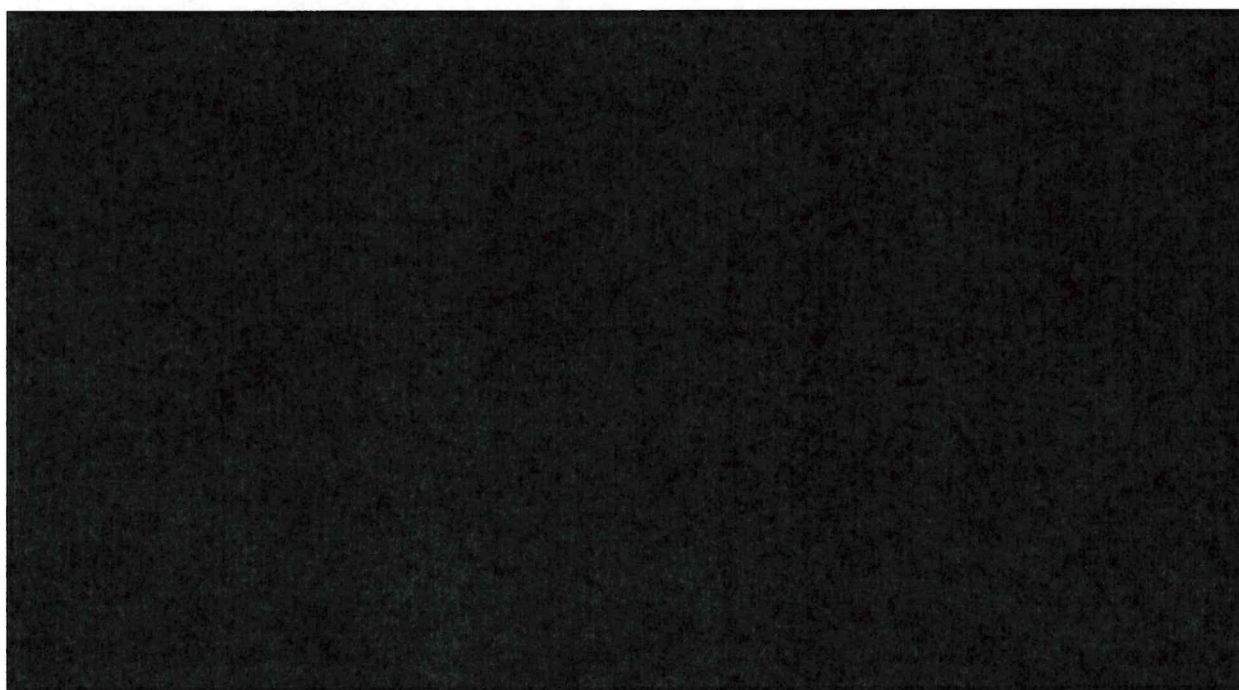
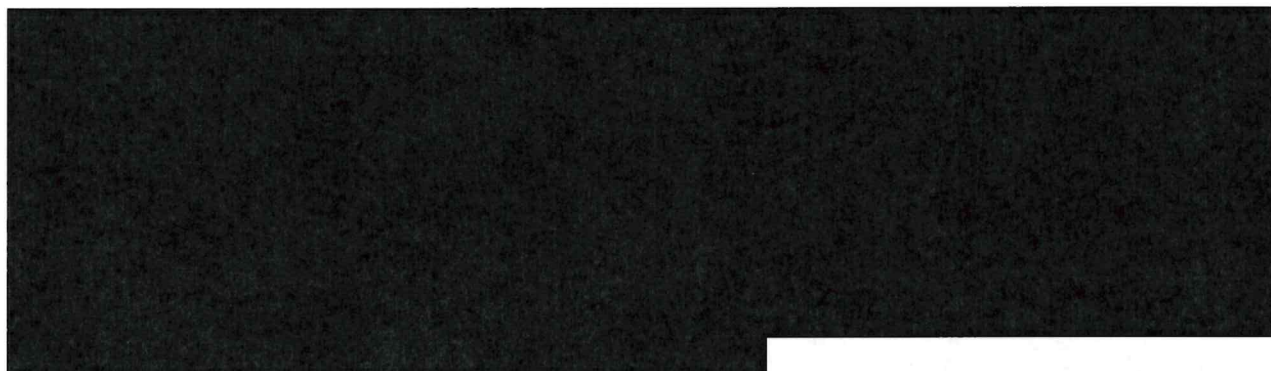

Po připojení ČEPS do DT aFRR zůstane v poptávce po FRR+ možná substituce pouze mezi službami mFRR+ a mFRR5. Vzhledem k časování trhů uvedeném v kapitole 2.2 budou poskytovatelé, kteří neuspějí s nabídkami aFRR na DT aFRR a mají certifikát i na službu mFRR, muset podat nové nabídky na DT s mFRR v časovém intervalu 30 minut. ČEPS byla nucena stanovit časové rozmezí mezi DT na 30 minut z důvodu nutného časového okna pro případné záložní postupy nákupu SVR i s ohledem na uzávěrku trhu se silovou elektřinou, který představuje pro ČEPS s ohledem na nákup regulační záloh konkurenční prostředí. Pro některé poskytovatele může tato změna znamenat časově náročnou činnost z hlediska disponibility lidských zdrojů vzhledem k jejich aktuálně nastaveným procesům. Při dnešním nastavení DT je pro poskytovatele nabízení na DT velmi zjednodušené substitucí. Nabídky aFRR je možné akceptovat pro potřeby mFRR bez jakéhokoliv zásahu poskytovatele. Po oddělení trhů s aFRR a mFRR už nebude možné akceptovat nabídky aFRR pro uspokojení mFRR potřeby. Poskytovatelé ale budou stále mít možnost podat neakceptované nabídky aFRR jako nabídky mFRR.

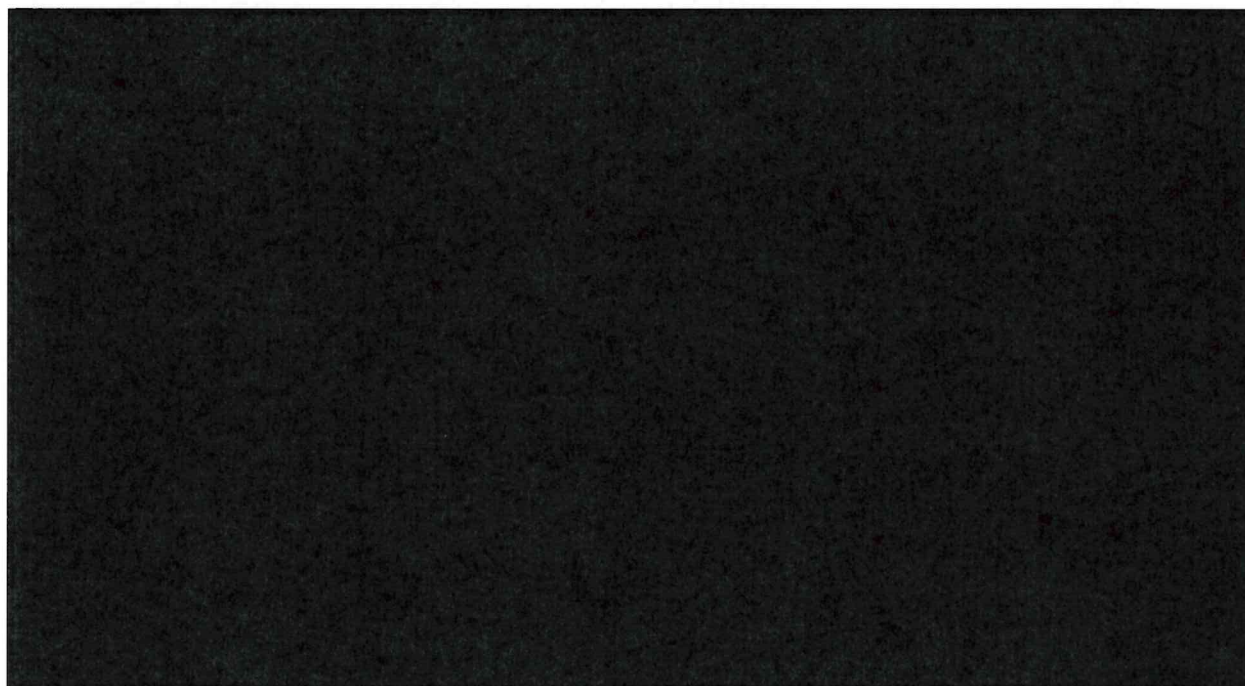
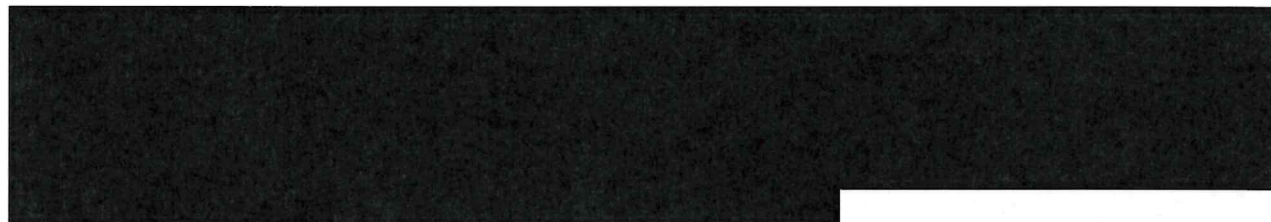
VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

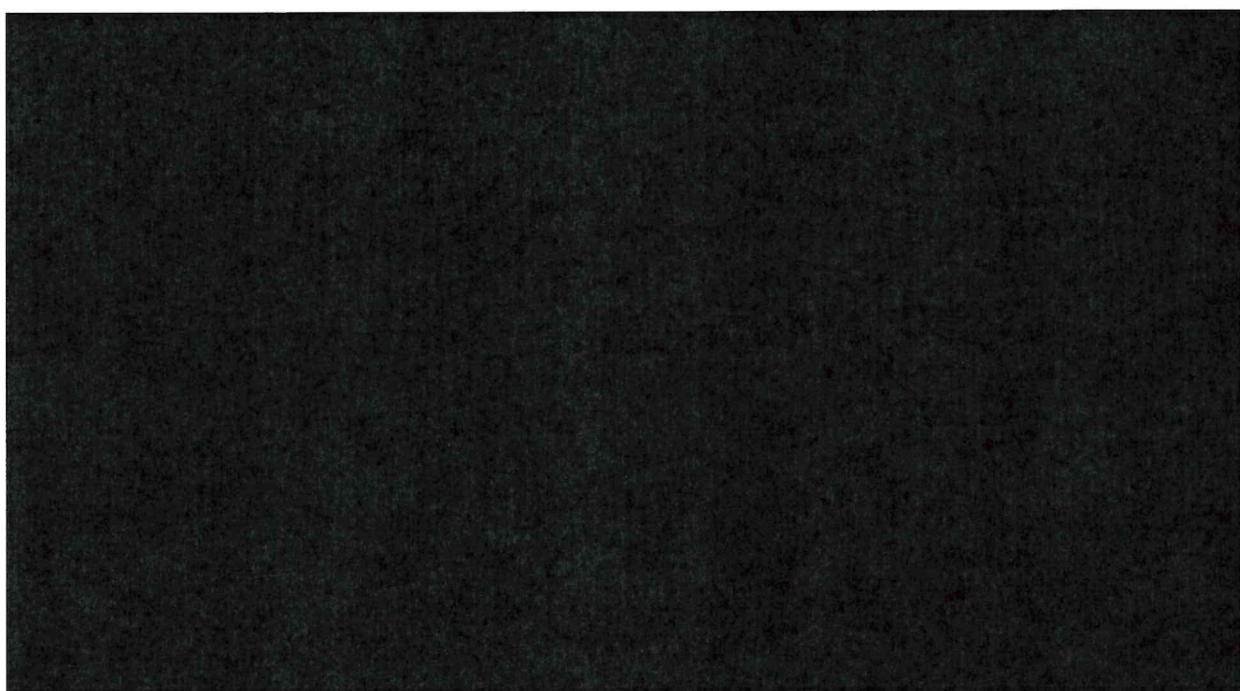

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

[REDACTED]

ČEPS v mimořádně rizikových situacích využívá i záložní principy zajištění bezpečnosti přenosové soustavy. Jedná se o přímé oslovení poskytovatelů (při nezajištění dostatečného objemu na DT) a v případě mimořádné situace je ČEPS připravena přistoupit i k vynucení provozu v souladu s platnou evropskou i národní legislativou. [REDACTED]

[REDACTED]

Cílem ČEPS je tak prostřednictvím včasné uzavřených DK na poskytování SVR udržet v provozu dostatek energetických zařízení a vhodnou strategií nákupu motivovat poskytovatele k nabízení dalších služeb prostřednictvím DT.

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

3 Analýza dopadů výjimky z Nařízení na hospodářský užitek

[REDACTED]

[REDACTED]

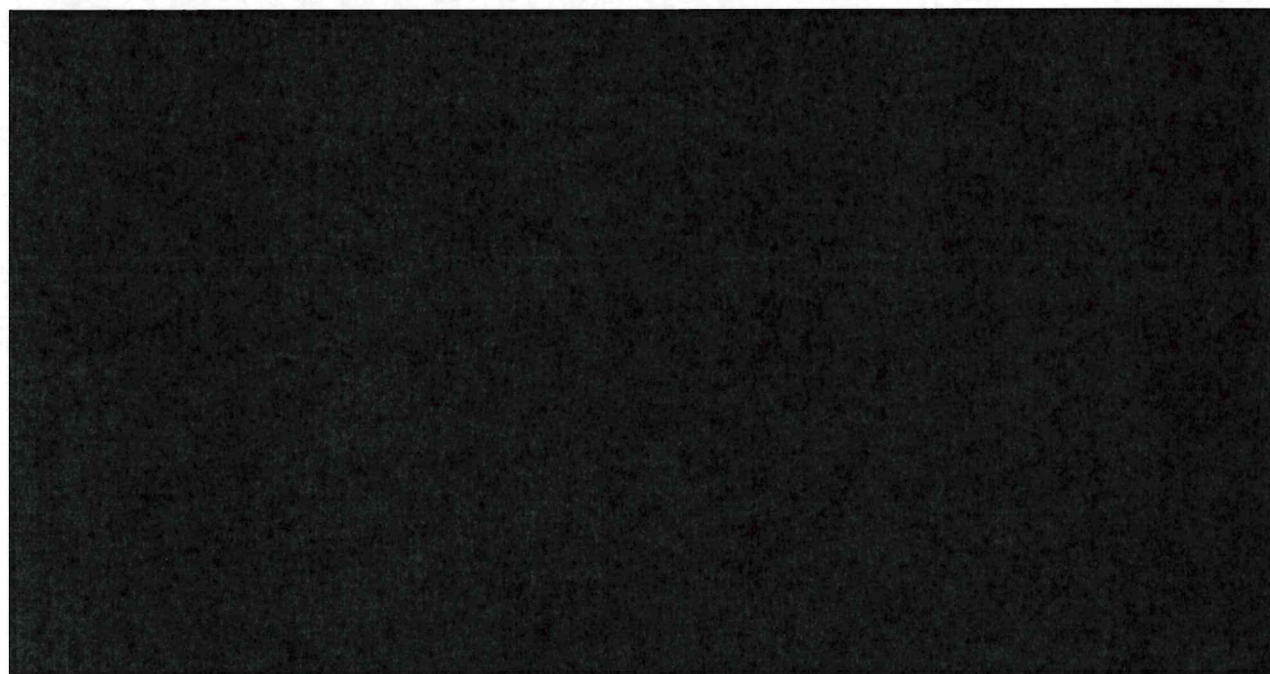
[REDACTED]

[REDACTED]

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

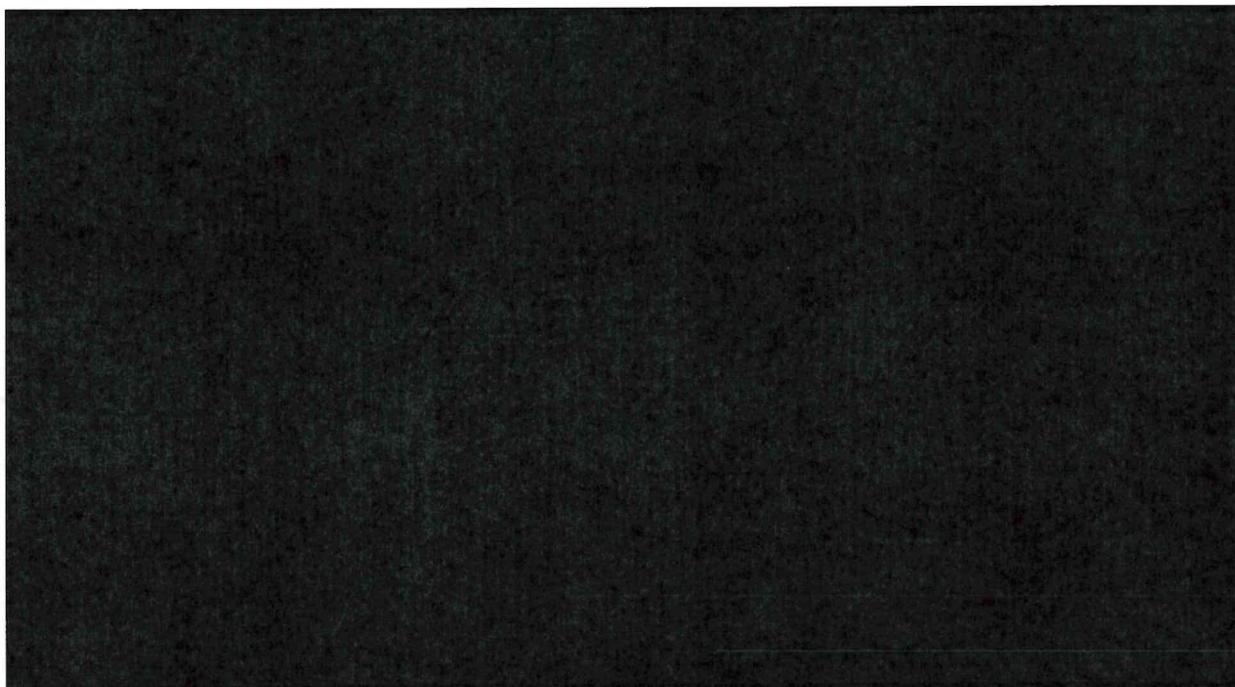

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

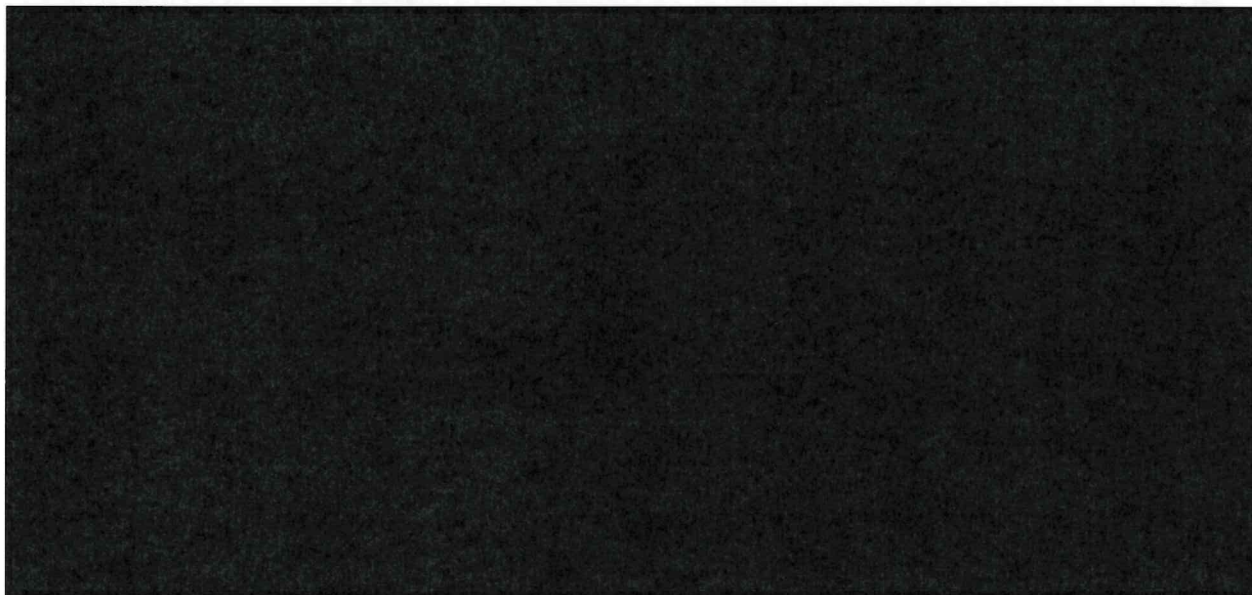

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

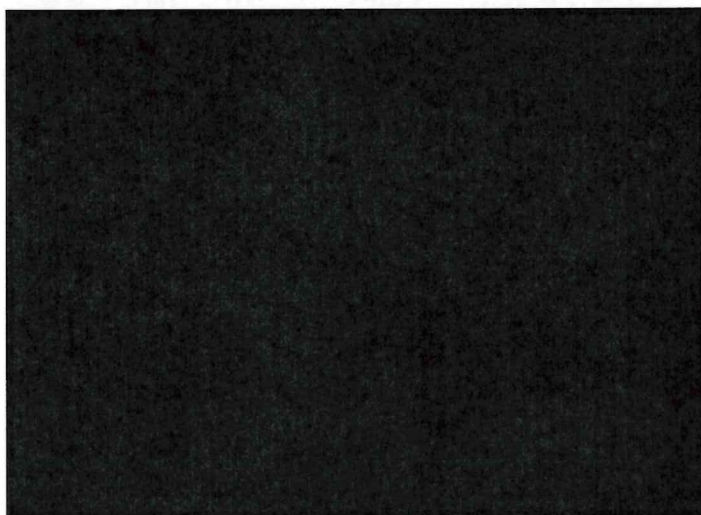

VEDEME ELEKTRINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

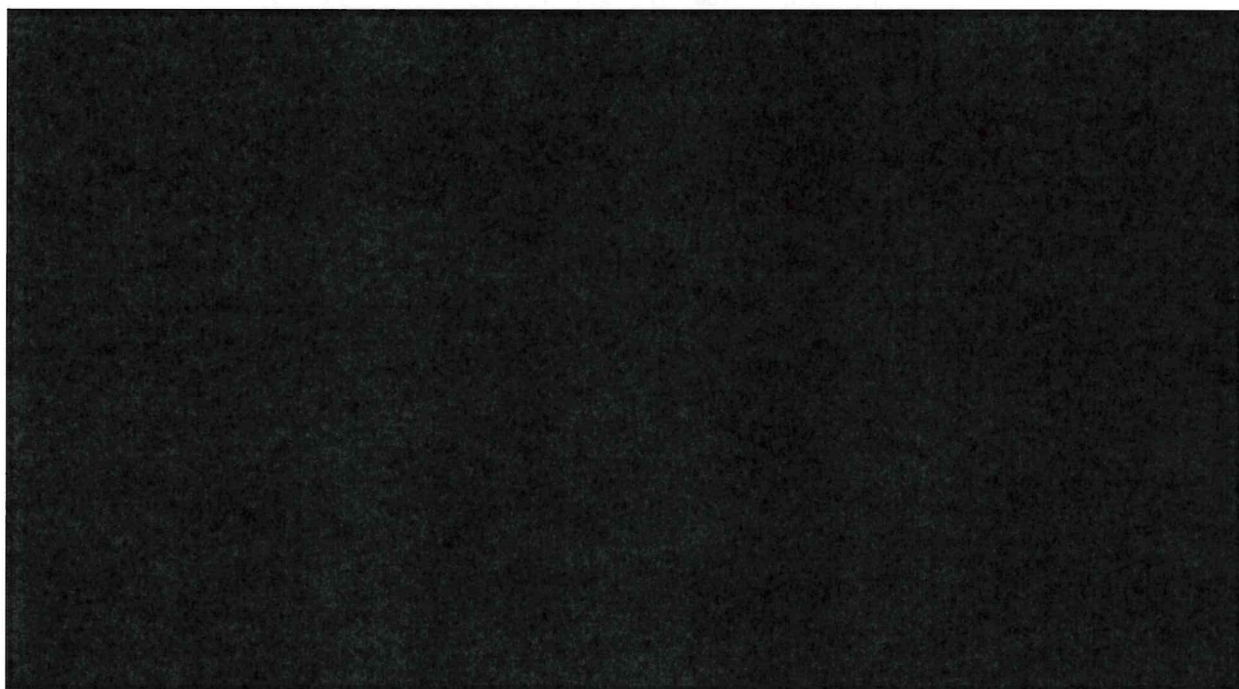

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

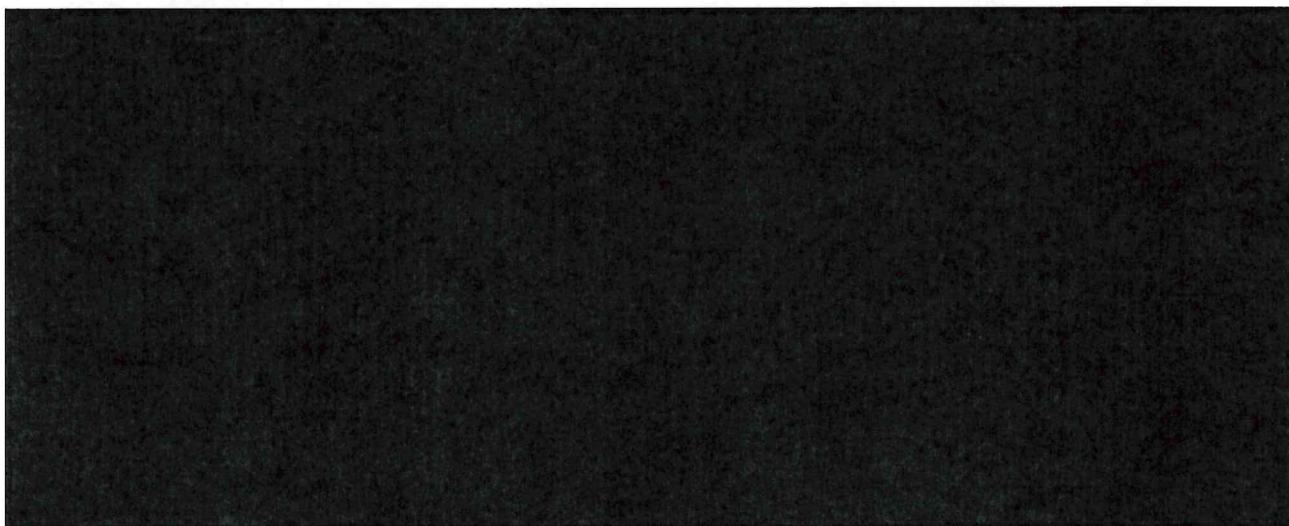

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

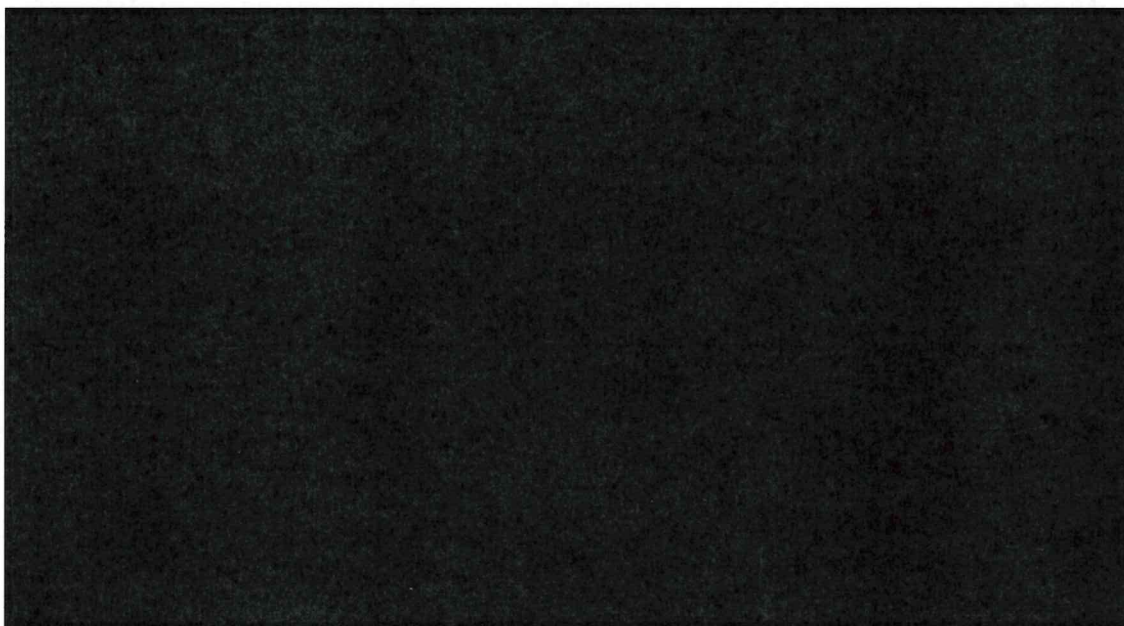

VEDEME ELEKTŘINU NEJVVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

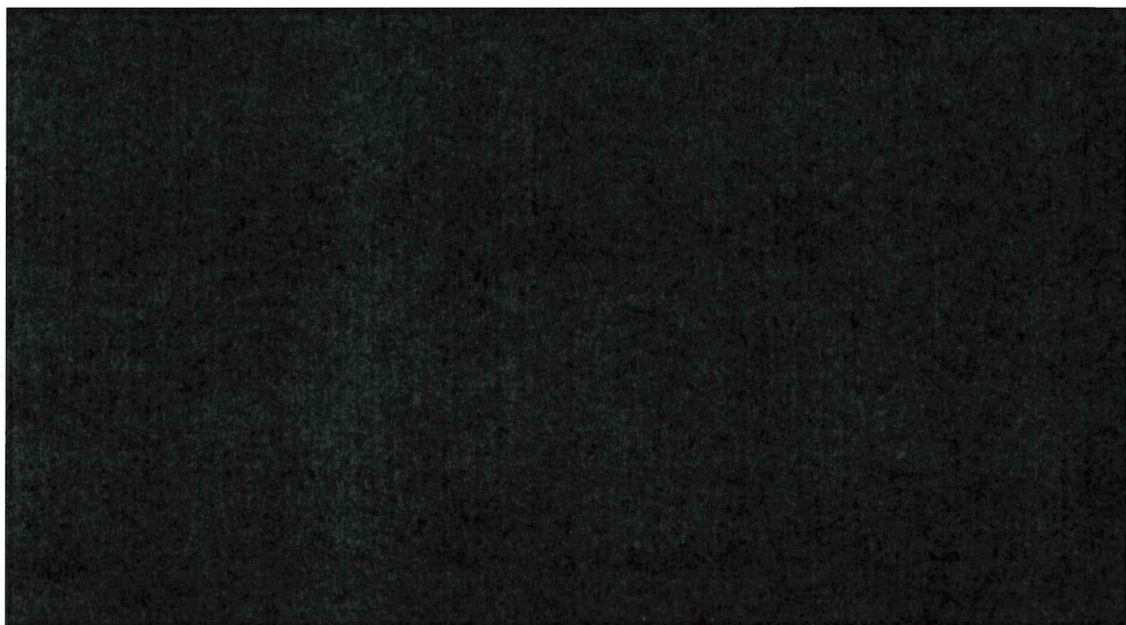

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

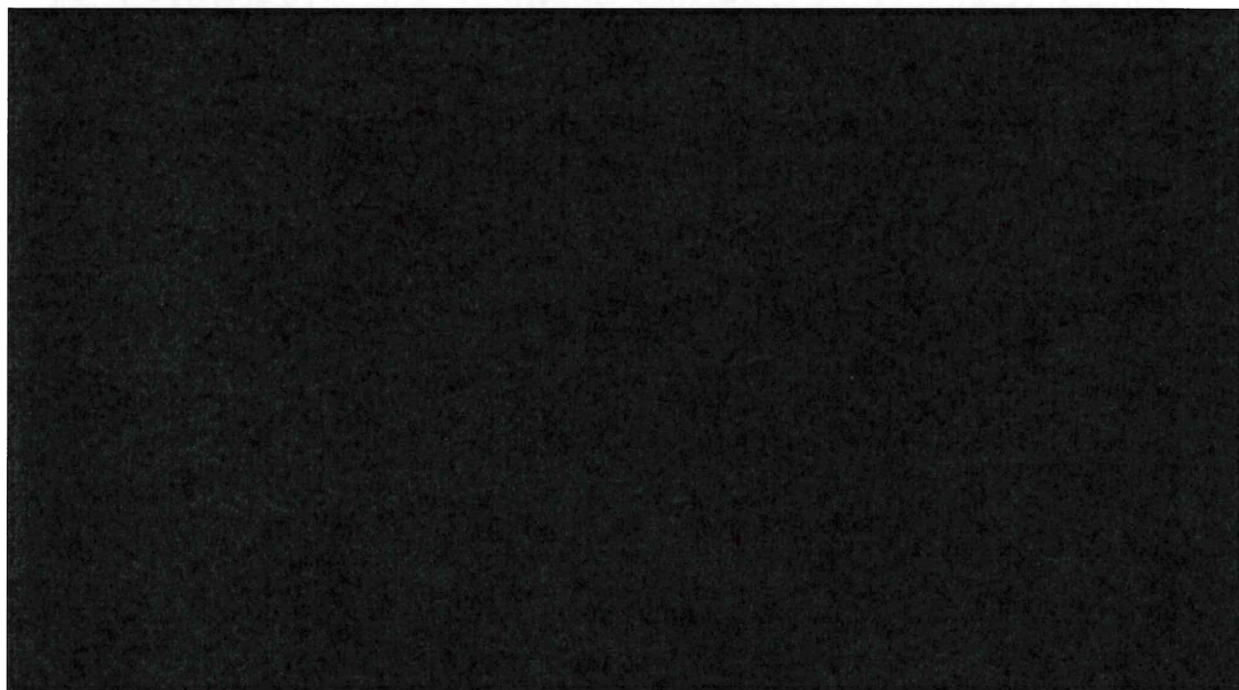
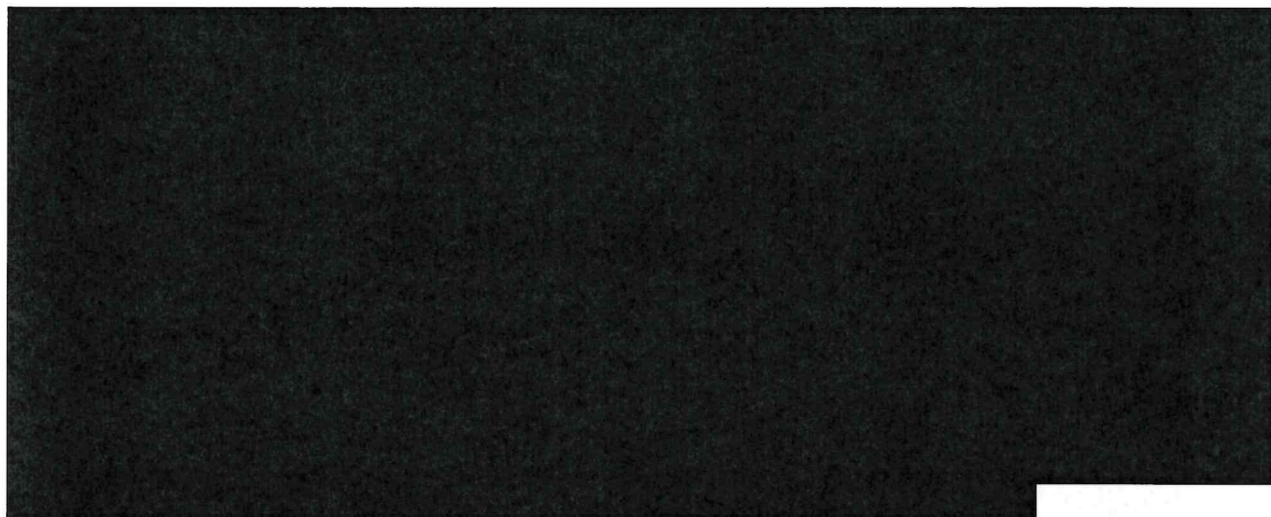

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

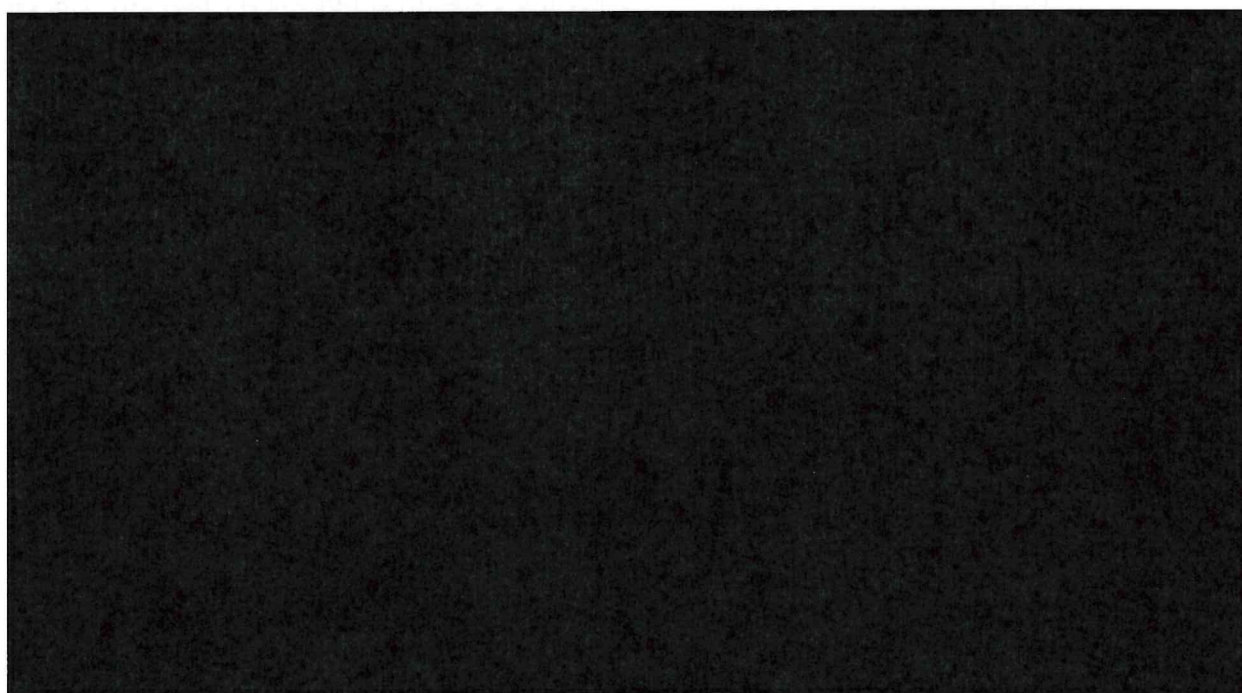
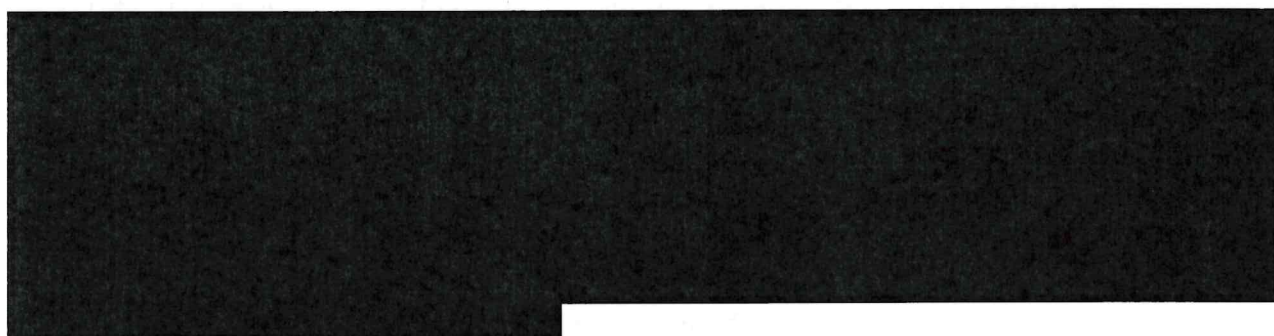
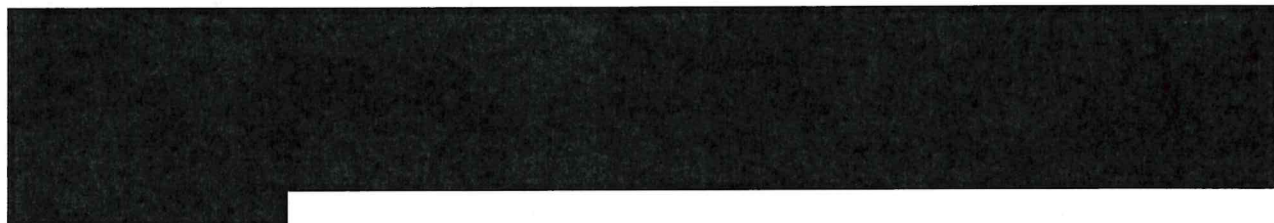

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 101 52 Praha 10, tel.: +420 211 044 111, www.ceps.cz
IČO: 25702556, DIČ: CZ25702556, Bankovní spojení: Komerční banka, č. ú.: 19-3312670277/0100
Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, oddíl B, vložka 5597

Pro ČEPS je obstarávání v DK již dlouhodobě strategicky významným milníkem v nákupu SVR. DK pro ČEPS představují nástroj, který přináší široké možnosti optimalizace celkových nákladů na SVR. ČEPS při vyhodnocování výběrového řízení volí vždy ekonomicky nejefektivnější strategii nákupu SVR podle konkrétní situace na energetickém trhu s ohledem na zajištění kritického množství služeb. Podle výše uvedené analýzy tak lze předpokládat, že udělení výjimky na obstarání maximálně 70 % celkového objemu standardních produktů regulační zálohy a maximálně 60 % celkového objemu všech produktů regulační zálohy v rámci dlouhodobých výběrových řízení bude mít potenciál snížit náklady na nákup SVR, a tedy zvýšit celkový hospodářský užitek. Skutečný nákup v DK očekáváme v nižší úrovni na základě aktuálních zkušeností a nabízených cen v DK. Náklady na obstarávání regulační zálohy mají přímý dopad do cen elektrické energie hrazené koncovými zákazníky v podobě platby za systémové služby a případné další zvýšení nákladů na SVR bude zahrnuto do jejich cen.

4 Mezinárodní hledisko

4.1 Standardní produkty regulační zálohy

Nařízení Komise (EU) 2017/2195 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se stanoví rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice (dále jen „EB GL“) zmiňuje standardní produkty jako harmonizované produkty výkonové rovnováhy definované všemi provozovateli přenosové soustavy za účelem výměny SVR. EB GL v čl. 25 odst. 2 ukládá všem provozovatelům přenosových soustav povinnost vypracovat do dvou let od vstupu EB GL v platnost návrh seznamu standardních produktů regulačních záloh. Ke schválení návrhu došlo 24. 1. 2020. ČEPS používá standardní produkty pro regulační zálohu v souladu s Pravidly provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby od 1. 4. 2022.

4.2 Účast ČEPS na zahraničních dobrovolných výměnách regulační zálohy

---

ČEPS je za účelem posilování konkurenčního prostředí aktivně zapojena do přípravy a následné implementace metodik pro stanovení přeshraničních přenosových kapacit pro výměnu a sdílení regulačních záloh podle čl. 40 a 41 EB GL v rámci ENTSO-E a regionu pro výpočet kapacit Core.

ČEPS je od 1. 3. 2023 zapojena do mezinárodní platformy pro společný nákup FCR. I přesto, že FCR není součástí regulační zálohy, jsou základní principy fungování společného nákupu FCR obdobné. ČEPS si prostřednictvím daného projektu tyto principy osvojila a přiblížila tak fungování mezinárodních trhů lokálním poskytovatelům SVR. Dané zkušenosti

zajistí umožní snazší připojení a přechod ke změnám nutných pro připojení do dalších platform pro společný nákup SVR.

Pro účast ČEPS na zahraničních dobrovolných výměnách regulační zálohy bylo stěžejní i zapojení do mezinárodních platform pro výměnu regulační energie PICASSO a MARI. ČEPS tak těží ze včasného zavedení standardních produktů regulační energie a regulační zálohy. Platformy po výměnu regulační energie slouží jako vhodný nástroj pro aktivaci nabídek regulační energie, které jsou podané na základě vyměněné regulační zálohy.

ČEPS se ve třetím čtvrtletí roku 2025 plánuje připojit do mezinárodní spolupráce ALPACA. Tato spolupráce umožňuje společný nákup regulačních záloh aFRR na denní bázi. Cílem připojení do spolupráce je zvýšení likvidity nabídek aFRR, diverzifikaci nabízených služeb aFRR, bezpečnostní zajištění a tím pádem snížení nákladů na zajišťování aFRR.

Provozovatelé přenosových soustav musí zajistit nejméně 50 % objemu aFRR ze svého bloku Load Frequency Control (dále jen „LFC“).

V případě udělení výjimky na rok 2026 bude ČEPS v průběhu roku 2025 analyzovat výsledky DT aFRR a zohlední závěry analýzy při volbě vhodné strategie nákupu v DK na rok 2026.

5 Změny trhu se SVR

Za účelem zvýšení atraktivity a likvidity DT ČEPS intenzivně pracuje na úpravách podmínek pro poskytovatele SVR. V souladu s aktualizovanými Pravidly provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby ČEPS umožnila v posledním období:

- využití baseline při poskytování SVR pro všechny kategorie energetických zařízení,
- odvození certifikátu mFRR z certifikátu aFRR a snížila tak případné další náklady pro poskytovatele na certifikaci další služby,
- prodloužení doby platnosti všech certifikátů SVR ze 4 na 5 let,
- využití nabíjecí strategie s popisem nákupu objemu elektřiny na VDT pro poskytovatele s LER.

Tato opatření by měla vést k omezení výše popsaných negativních dopadů nákupu regulační zálohy na DT.

Kromě zmiňovaných změn Pravidel provozování přenosové soustavy, část II. – Podpůrné služby ČEPS připravuje další změny, která nabydou účinnosti v průběhu letošního roku a které by měly mít příznivý dopad na cenu regulační zálohy:

- DT aFRR,
- zavedení 4hodinových nabídek na DT,
- aktivní komunikace se současnými a budoucími poskytovateli s cílem rozšíření možností poskytování SVR.

Plánované změny týkající se DT a DT aFRR cílí především na zvýšení likvidity trhu s regulační zálohou aFRR. I přesto by ČEPS ráda využila DK pro obstarání části výkonu regulační zálohy aFRR, který je potřeba obstarat na území ČR (tzv. core demand). Nákup core demand je nutnou podmínkou pro dodržení požadavků a limitu týkajících se výměny FRR v synchronně propojené oblasti podle článku 167 SOGL. Zajištěním core demand prostřednictvím DK by ČEPS ráda omezila riziko možnosti vzniku neuspokojené poptávky v případě nedostatku nabídek aFRR na DT v ČR a snížila riziko volatilních cen v průběhu roku. Zbýlý výkon aFRR by ČEPS obstarala v rámci DT aFRR, který umožňuje obstarání regulační zálohy aFRR i ze zahraničí.

VEDEME ELEKTŘINU NEJVYŠŠÍHO NAPĚTÍ

6 Závěr

Udělení výjimky je pro ČEPS klíčové jak z pohledu plnění svých zákonných povinností spočívajících v zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního provozu elektrizační soustavy (resp., slovy Nařízení, zajištění bezpečnosti dodávek), tak i z hlediska hospodářského užitku a zajištění funkčního trhu s regulační zálohou.

Neudělení výjimky pro ČEPS (a potažmo ČR) představuje provozní rizika, která mohou vyústit v nepokrytí potřeb regulační zálohy a častější využívání netržních principů při zajišťování výkonové rovnováhy.

